

Varianta C

1. (2 body) **Relace**

Nechť $X = \{0, 1, 2\}^6$, tzn. jedná se o množinu řetězců délky 6 nad abecedou $\{0, 1, 2\}$. Definujeme relaci R na X následujícím způsobem

$$a_1 a_2 \dots a_6 R b_1 b_2 \dots b_6 \iff a_1 a_2 \dots a_6 \neq b_1 b_2 \dots b_6$$

$$\wedge a_i < b_i \text{ pro nejmenší } i \in \{1, \dots, 6\} \text{ takové, že } a_i \neq b_i. \textcircled{*}$$

Rozhodněte o vlastnostech SY, TR, AN a AS.

SY - není, protipříklad: 000000R100000 ale $\neg 100000R000000$

TR - je: můžeme $a = a_1 \dots a_6, b = b_1 \dots b_6, c = c_1 \dots c_6$

takové, že $aRb \wedge bRc$.

z $\textcircled{*}$ máme $i, j: a_i < b_i, b_j < c_j$ (pro menší indexy se rovnají)

$$\text{kdysi } a = c \Rightarrow i = j \Rightarrow a_i < b_i < c_i = a_i \quad \updownarrow$$

Tedy $a \neq c$ (Plýne i z dalšího postupu)

Ale pokud: $\bullet i = j \Rightarrow a_k = b_k = c_k$ pro $k < i$

$$a_i < b_i < c_i \Rightarrow a_i < c_i \Rightarrow aRc$$

$\bullet i < j \Rightarrow a_k = b_k = c_k$ pro $k < i$

$$\left. \begin{array}{l} a_i < b_i \\ b_i = c_i \end{array} \right\} \Rightarrow a_i < c_i \Rightarrow aRc$$

$\bullet i > j \Rightarrow a_k = b_k = c_k$ pro $k < j$

$$a_j = b_j < c_j \Rightarrow aRc$$

AN - je: pokud $aRb \wedge bRa$,

pak $a = b$, $\exists i: \underbrace{a_i < b_i \wedge b_i > a_i}_{\text{nelze}}$ (pro $k < i: a_k = b_k$)

$\Rightarrow$ předpoklad nikdy nemůže nastat, proto $aRb \wedge bRa \Rightarrow a = b$ je vždy pravda

AS je: máme ukázat, že $aRb \Rightarrow bRa$ pro $a, b \in X$

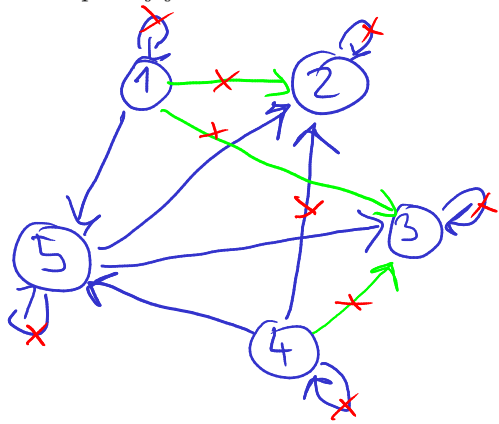
Pro spor můžeme $aRb \wedge bRa$. To nikdy nemůže nastat ze stejných důvodů jako v AN.

2. Uspořádání nebo ekvivalence?

Uvažujte na množině {1, 2, 3, 4, 5} relaci R danou následující maticí:

$$M_R = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 1 & 1 \\ 0 & 1 & 1 & 0 & 1 \end{pmatrix}$$

- (a) (2 body) Nalezněte nejmenší možnou tranzitivní relaci S (ve smyslu inkluze) takovou, že $R \subseteq S$, a zapište ji pomocí matice.
- (b) (1 bod) Rozhodněte, jestli je S ekvivalence nebo částečné uspořádání.
- (c) (1 bod) Pokud je S uspořádání, nakreslete jeho Hasseův diagram. Pokud je S ekvivalence, napište její faktorovou množinu.

$S = R^+$ (Přidané dvojice jsou v diagramu zelené (R^2))

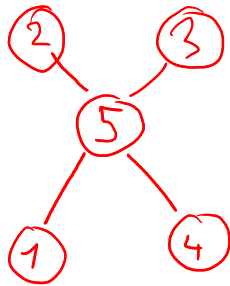
$$M_S = \begin{pmatrix} 1 & 1 & 1 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 1 & 1 & 1 \\ 0 & 1 & 1 & 0 & 1 \end{pmatrix}$$

S je RE (na diag. 1)
 • není ST (1S2, 172S1)
 • je TR (z det. R^+)
 • je AN (M_S a M_S^T mají obě 1 pouze na diagonále)

$\Rightarrow S$ je uspořádání, není ekvivalence

Hasseův diagram

x... odebráním hran

3. (2 body) **Kombinatorika I**

Nakupujete v knihkupectví vánoční dárky na setkání s přáteli, kde se obdarováváte takovým způsobem, že se dárky náhodně očíslovají a pak se losují čísla. Chcete přinést celkem 5 dárků, ale některé možná koupíte později někde jinde (ne všechny). Kamarádi jsou milovníci Shakespeara, takže v úvahu připadá Hamlet, Sen noci svatojánské, Romeo a Julie, Mnoho povyku pro nic nebo Macbeth. Všechny knihy mají dostatek kromě Hamleta, kterého jsou poslední čtyři výtisky. Kolik máte možností, jak v knihkupectví nakoupit? Výsledek není potřeba vyčíslvat.

5 možností, můžou se opakovat, vybíráme 1 až 5 knih (n)

↳ kombinace s opak: $\binom{n+5-1}{n}$ ^{4 oddělovače pro 5 titulů}

$$n = 1 \quad \binom{5}{1} + \binom{6}{2} + \binom{7}{3} + \binom{8}{4} + \binom{9}{5} - 1 = 250$$

↖ nemůžeme koupit 5x Hamleta

Nebo: 6 možností je, že knihu nekoupíme

$$\binom{5+6-1}{5} - 1 - 1 = 250$$

↑
koupíme
aspoň 1

4. (2 body) **Kombinatorika II**

Je vás 14 kamarádů na dovolené a na následující den se nabízí tři možné výlety: na hrad, k rybníku, nebo pěšky na nedaleký kopec. Každé možnosti se zúčastní aspoň někdo. Kapacita hradní exkurze je omezena na 11 lidí. Kolik máte možností, jak se rozdělit, pokud záleží kromě toho, kdo s kým půjde, také na tom, kdo půjde na který výlet? Výsledek není potřeba vyčíslovat.

↳ 3 skupiny, v každé alespoň někdo

⇒ Stirlingova čísla 2. druhu

$$3! \cdot S(14, 3) - \binom{14}{12} \cdot 2$$

výlety jsou rozlišitelné

12 lidí na hradě

zbylí 2 mají dvě možnosti
rybník / kopec
kopec / rybník

když více než 12 lidí na hrad jít nemůže, protože pak by nebyl dostatek lidí na zbytek

2 výlety

$$= 4.733.638$$